

По шосе спішать машини,  
Шелестять, шепочуть шини.  
Ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш, ш-ш-ш-ш-ш-ш-ш!  
Мчать машини в дальню путь,  
То шофери їх ведуть.

*Б. Федчук*

— Як шелестять шини машини? (*Ш-ш-ш-ш-ш!*)

— А де ми бачили різний транспорт? (*На вулиці.*)

— Подивіться, яка красива вулиця!

Вихователь виставляє ілюстрацію «Вулиця».

— Цією вулицею поїде наш автомобіль. Скільки машин на вулиці? (*Багато.*)

Які автомобілі їдуть вулицею? Де ходять люди? (*По тротуару.*)

Слід запам'ятати всім і надовго —

Від дорослих до дітей:

Є для транспорту дорога,

Тротуари для людей!

*І. Січовик*

— Які будівлі ми тут бачимо? (*Магазини, будинки.*)

— Що ще є на вулиці? (*Квіти, дерева, кущі.*)

— Що вам подобається на вулиці?

Двоє-трьох дітей розповідають.

— Подивіться уважно на вулицю і розкажіть, де стоїть автобус. (*Біля зупинки.*)

— Де стоїть червоний автомобіль? (*Між будинками.*)

— Чи всі будинки однакові? Чим схожі? Чим відрізняються?

> Дидактична вправа «Знайди однакові будинки»

Вихователь пропонує дітям розглянути будинки, знайти однакові.

— На вулиці можна побачити не тільки будинки, де мешкають люди, а й будівлі спеціального призначення: аптеку, магазин, перукарню, лікарню. Пропоную пройти вулицею, розглянути будівлі спеціального призначення. (*Демонстрація зображення магазину.*)

— Що перед нами? Як ви дізналися, що це магазин?

— Навіщо потрібні магазини?

— Що допоможе нам дізнатися, що продають у магазині? (*Демонстрація зображення лікарні.*)

— Так, багато вікон, люди ходять там у білих халатах, декілька дверей... Як ви гадаєте, що це за будівля? Навіщо людям потрібна лікарня? Чи зручно б було людям жити без лікарень? Чому?

Вулицею радісно далі йдемо,

Різні будівлі розглядаємо.

— Що за жовтий ящик біля дверей цієї будівлі? Як ви гадаєте, навіщо він потрібен? Та це ж поштова скринька, у яку можна кинути листа другу або рідним... Чи здогадалися, де ми зупинилися? Так, перед нами поштове відділення — пошта. Хто працює на пошті?

Якщо журнал, газету бажаєш придбати,

До поштового відділення слід поспішати.

(*Демонстрація зображення перукарні.*)

— Як ви гадаєте, що перед нами? Навіщо людям потрібна перукарня?

### III. Підсумок

- Їжачку дуже сподобалося в нас.
- Що приніс їжачок у своєму кошику? (*Фрукти.*)
- Якої пори року досягають ці фрукти? (*Восени.*)
- Де ростуть фрукти? (*У саду.*)
- Які овочі та фрукти потрібно їсти, щоб бути сильними, міцними, рости здоровими?

Треба фрукти нам вживати,  
Щоб здоров'я добре мати,  
Сливи, груші, апельсини —  
В них корисні вітаміни.

## Заняття 10

### Тема. Вулиця

**Мета:** розширювати знання дітей про об'єкти найближчого довкілля; закріплювати назву рідного міста (села), вулиці, на якій мешкає дитина; вчити складати розповіді за змістом картини (за допомогою вихователя); активізувати в мовленні вживання прикметників, іменників, що позначають назви частин, деталей предметів; вправляти у вимові звуків [п], [б]; розвивати увагу, спостережливість, зв'язне мовлення; виховувати інтерес до довкілля.

**Попередня робота:** екскурсія вулицями міста; дидактична гра «Транспорт»; знайомство з професіями дорослих.

**Матеріал:** ілюстрації вулиці, автомобілів; матеріал для проведення дидактичної гри «Мій автомобіль» (по 2 круга — на кожну дитину); зошити, олівці.

### ХІД ЗАНЯТТЯ

#### I. Організаційний момент

- Доброго ранку! Доброго дня! Хай усміхаються діти щодня.

#### II. Основна частина

- У такий сонячний день пропоную проїхати вулицею нашого міста.
- Як називається наше місто?
- Скільки вулиць має наше місто?
- На якій вулиці розташований твій будинок (ти мешкаєш)?

#### ВУЛИЦЯ МОЯ

Звісно, вулиця, повір, — це не наш спокійний двір.  
Мотоцикли та машини проїжджають тут невпинно,  
Вантажівки пробігають, а за ними йдуть трамваї.  
Ось автобуси ідуть — пасажирів всі везуть.  
Гамірно, тривожно всюди: мчить транспорт; ну а люди  
І собі спішать весь час. Гарна вулиця у нас!

*В. Паронова*

- На чому їздять люди? (*Автівкою, потягом, автобусом.*)
- Як назвати одним словом автомобіль, потяг, автобус, тролейбус? (*Транспорт.*) Хто кермує автобусом, автомобілем? (*Шофер.*)

— Кожен з вас піде по своїй доріжці, а допоможуть вибрати доріжки чарівні клубочки. Погляньте, які клубочки нам залишили чарівні чоловічки. Візьміть по одному.

Діти беруть клубочки, визначають, якого кольору в кого клубочок, і йдуть по відповідних доріжках.

— Якого кольору в тебе клубочок? (*Жовтого.*)

— По якій доріжці ти підеш? (*По жовтій.*)

— А в тебе якого кольору клубочок? По якій доріжці підеш ти?

По доріжках йшли, йшли,  
На галявинку прийшли  
І будиночок знайшли.

— Щоб дізнатися, хто тут мешкає, треба відгадати загадки.

Не має зовсім він кутів,  
Як зветься — відгадайте,  
А на малюнках малюків  
У сонечку впізнайте. (*Круг.*)

Вихователь демонструє круг, що посміхається, і пропонує знайти на своїх тарілках круги.

— До яких предметів подібний круг? (*До сонечка, до тарілочки, до млинця.*)

Педагог бере до рук трикутник.

Три сторони і три кути він має,  
Сидить тихенько в хатці спочиває.

— З цією фігурою ви не знайомі. Розгляньмо її!

Сторони три і три кута —	То дитяча піраміда,
Познайомтесь, дітвора.	То ялинка вже красива,
Це трикутник, що за диво!	Дах будинку, гір вершина,
Перетвориться сміливо:	В шлюпці нашій він вітрило.

— Знайдіть трикутник серед своїх фігур.

— Проведіть пальчиком по сторонах трикутника і визначте, чи є в нього куточки. (*Так.*)

— Полічимо їх разом. Скільки куточків? (*Три.*)

— У трикутника три сторони і три кути, тому він і зветься трикутником.

> Робота в зошиті (завд. 1, с. 18)

— Знайдіть на малюнку трикутники. Наведіть їх за пунктиром.

— До яких предметів подібний трикутник? А чи може трикутник котитись? Чому?

> Фізкультхвилинка

Станем дружно, руки в боки,	Протягнемо руки сонцю.
Пострибаєм скоки-скоки!	Головою покиваємо,
Та поплещемо в долоньки,	На носочках пострибаємо.

Діти виконують рухи відповідно до тексту.

— Малята, у геометричних фігур є малюки. Допоможемо геометричним фігурам укласти малюків спати.

> Дидактична гра «Покладемо фігурки спати»

Діти підходять до столів, на яких лежать рамки — «ліжечка» для геометричних фігур та геометричні фігури — «малята». Вони розкладають «малюків» у відповідні «ліжечка».

Песик весело стрибає. (Стрибки.)  
Повернулись, руки в боки, (Повороти в сторони, руки на поясі.)  
Пострибали: скоки-скоки! (Стрибки.)  
Раз присіли, підвелися. (Присідання.)  
І за ручку узялися.  
Йдемо іграшки складати,  
Песику допомагати!

➤ Робота в зошиті (завд. 2, с. 17)

— Розфарбуйте два м'ячі й одну пірамідку. Закресліть стільки кругів, скільки іграшок ви зафарбували.

— Песик та котик гралися м'ячами. М'ячі розкотилися, по групі розгубилися. Допоможемо їм зібрати м'ячі? Будемо складати у велику коробку великі м'ячі, а маленькі — в маленьку.

Діти розкладають м'ячі по коробках, відповідно до розміру.

— Якого кольору твій м'яч?

— Цей м'яч великий чи малий?

— У яку коробку ти його покладеш? Чому?

### III. Підсумок

— З ким ми сьогодні зустрічалися? Про що котик та песик сперечалися? Чи помирилися вони?

## Заняття 18

### Тема. Трикутник

**Мета:** ознайомити дітей з геометричною фігурою — трикутником; закріплювати знання про властивості круга та трикутника; вчити знаходити в предметах навколишнього світу подібні за формою фігури; розвивати увагу, пам'ять, мовлення; виховувати самостійність, вміння слухати дорослого.

**Матеріал:** будинок для геометричних фігур; великі геометричні фігури з усміхненими обличчями; стрічки червоного, жовтого, синього кольорів; клубочки таких самих кольорів; три вази у формі геометричних фігур (круга, трикутника, квадрата), рамки та вкладиші у формі геометричних фігур; квіти із серединками різних форм (трикутника, круга, квадрата); зошити, олівці.

### ХІД ЗАНЯТТЯ

#### I. Організаційний момент

Посміхніться всі, малята,  
Хочу вам щось розказати!  
Всі за ручки візьміться  
І навколо подивіться!

#### II. Основна частина

— Малята, сьогодні нас запрошують у гості чарівні чоловічки. А до кого ми підемо, нам підкажуть ось ці кольорові доріжки. Якого вони кольору? (Жовтого та синього.)

## II. Основна частина

— Діти, сьогодні до нас потрапило чарівне яблуко. Якого воно кольору? А розміру? Я розташую його вгорі, щоб вам усім було добре видно. (*Вихователь розташовує яблуко на дошці.*) Скільки яблук угорі? (*Одне.*)

— У мене ще є яблечка, я розташую їх унизу. (*Розташовує внизу на дошці яблука меншого розміру.*) Де яблук багато? А де одне?

Педагог по черзі викликає двох дітей до дошки. Одному з них пропонує розмістити один листочок унизу, а іншому — вгорі багато листочків.

— Скільки листочків угорі? А скільки — унизу?

— Хочу вам запропонувати з чарівними смужками пограти. (*Діти сідають за столи.*) Візьміть смужки і покладіть їх одну під одну: червону смужку вгорі, а синю — унизу. Поставте пальчик на червону смужку. Де знаходиться червона смужка? (*Угорі.*) Так, червона смужка лежить угорі — вона верхня.

— Поставте пальчик на синю смужку. Де лежить синя смужка? Так, синя смужка лежить унизу — вона нижня.

— На нижню смужку покладіть один листочок, а на верхню — багато. Листочки треба розкласти зліва направо.

Виконуючи завдання, діти розповідають: скільки листочків на верхній смужці, а скільки — на нижній.

### > Робота в зошиті (завд. 1, с. 8)

— Покажіть, хто на малюнку вгорі, а хто — унизу. Обведіть зеленим олівцем пташку, яка летить угору, а червоним — униз.

### > Фізкультхвилинка

У садку зеленому  
Яблук нарвемо.  
(*Піднімання рук догори.*)  
В кошики великі  
(*Нахили тулуба вперед.*)  
Ми їх складемо.  
Ручки хай потрудяться —  
Буде нелегко. (*Оплески.*)

Вправними, бадьорими,  
Дружними ростемо.  
(*Стрибки на обох ногах.*)  
Яблук повні в нас корзини —  
Ми збираєм вітаміни,  
Яблучний пиріг печемо.  
Всіх до себе в гості звемо.

— Допоможіть, малята, пиріг з частин зібрати!

### > Дидактична вправа «Складі ціле»

Круг розрізаний на чотири частини. Діти з частин складають ціле.

— Тепер прикрасимо наші пироги яблучками. Посередині пирога покладемо велике яблуко, а по краю будемо викладати яблучка, чергуючи їх за кольором: яблучко жовте, яблучко зелене, знову яблучко жовте, яблучко зелене.

— Як ви прикрашали свої пироги? Яке яблучко поклали посередині?

— Вже готові пироги, вас запрошую до гри!

### > Дидактична гра «Будь уважним!»

Діти утворюють коло.

— Праву ніжку підіймаймо — туп, туп, туп, туп.  
Ліву ніжку підіймаймо — туп, туп, туп, туп.  
Руки угору, руки вниз, вправо — зліво подивись.  
На обох ногах стрибайте, гру спочатку починайте.  
(*Гра повторюється двічі-тричі.*)

Круглий м'яч так бойко скаче, круглий наш пиріг гарячий,  
Кругле завжди колесо — і у парку, і в авто.

Вихователь пропонує дітям знайти у груповій кімнаті предмети, схожі на круг. Дитина, яка знайшла предмет, називає його і кладе біля нього фішку у формі круга.

➤ Фізкультхвилинка

Зробимо великий круг, *(Діти беруться за руки, утворюючи велике коло.)*

Ти мій друг і я твій друг.

Зробимо маленький круг.

Ти мій друг і я твій друг. *(Звужують коло, сходяться.)*

— Іграшок та зайчик пропонують вам пограти, круги з частинок поскладати. Вони приготували ось такі кольорові конвертики, у яких сховані круги. Відкриймо їх.

Діти відкривають конвертики.

— Малята, що в конвертиках? *(Круг з білого паперу цілий та круг, розрізаний на частини, з кольорового паперу.)*

— З цих частинок треба скласти круг.

Діти виконують роботу.

➤ Робота в зошиті (завд. 2, с. 7)

— Розгляньте малюнки. Обведіть предмети, які за формою не схожі на круг.

III. Підсумок

— Всі сьогодні молодці, дуже добре працювали! Кого зустрічали? З якою фігурою ознайомилися?

## Заняття 8

### Тема. Вгорі, знизу, угору, вниз

**Мета:** вправляти дітей в умінні розкладати зазначену кількість предметів (один та багато) на дві смужки різного кольору, розташовані вгорі та внизу, одна під іншою; вчити називати колір смужок, кількість предметів та місце їх розташування (вгорі, внизу), брати предмети правою та лівою рукою та розставляти їх зліва направо, складати ціле з частин; розвивати мислення, уяву; виховувати бажання допомагати іншим.

**Матеріал:** площинні зображення великого яблука та маленьких; розрізаний на 4 частини круг, смужки червоного та синього кольорів, по 6—7 листочків (на кожну дитину); зошити, олівці.

### ХІД ЗАНЯТТЯ

#### I. Організаційний момент

Вихователь демонструє дітям яблуко.

Налите сонцем, налите соком,

З гілки зірвалось, впало звисока.

— Боляче, певно?

— То вам здається.

— Лежить рум'яне в траві й сміється.

*Д. Поникович*

Заняття 5	Український одяг . . . . .	66	Заняття 27	Птахи взимку . . . . .	110
Заняття 6	Осінь . . . . .	68	Заняття 28	Транспорт . . . . .	113
Заняття 7	Дерева . . . . .	70	Заняття 29	Світлофор . . . . .	115
Заняття 8	Овочі . . . . .	72	Заняття 30	Серед інших людей . . . . .	117
Заняття 9	Фрукти . . . . .	74	Заняття 31	Зв'язок. Пошта . . . . .	118
Заняття 10	Вулиця . . . . .	76	Заняття 32	Вода-водичка . . . . .	120
Заняття 11	Мій дім . . . . .	78	Заняття 33	Добре — погано . . . . .	122
Заняття 12	Моя родина . . . . .	80	Заняття 34	Ми — помічники . . . . .	124
Заняття 13	Меблі . . . . .	82	Заняття 35	Наші помічники . . . . .	126
Заняття 14	Ввічливі слова . . . . .	84	Заняття 36	Весна . . . . .	128
Заняття 15	Посуд . . . . .	86	Заняття 37	Рослини навесні . . . . .	131
Заняття 16	Чайний посуд . . . . .	88	Заняття 38	Великдень . . . . .	133
Заняття 17	Постільна білизна . . . . .	90	Заняття 39	Сонце і місяць . . . . .	135
Заняття 18	Особисті речі . . . . .	92	Заняття 40	Небо та хмарки . . . . .	137
Заняття 19	Дикі тварини . . . . .	94	Заняття 41	У світі професій . . . . .	139
Заняття 20	Свійські тварини . . . . .	97	Заняття 42	Небезпечний вогонь . . . . .	142
Заняття 21	Свійські птахи . . . . .	99	Заняття 43	День матері . . . . .	144
Заняття 22	Зима . . . . .	100	Заняття 44	Комахи . . . . .	146
Заняття 23	Зимові свята . . . . .	102	Заняття 45	Українська народна іграшка . . . . .	149
Заняття 24	Зимові розваги . . . . .	104	Заняття 46	Зустрічаємо літо! . . . . .	151
Заняття 25	Одяг . . . . .	106	Заняття 47	Бережи природу! . . . . .	154
Заняття 26	Взуття . . . . .	108	Заняття 48	Радісна сторінка . . . . .	156

## Зміст

Вступ . . . . .	5
Конспекти занять до робочого зошита «Математика» . . . . .	6
Заняття 1	Заняття 17
Кольори . . . . . 6	Лічба в межах 3 . . . . . 30
Заняття 2	Заняття 18
Величина. Великий — малий . . . . . 7	Трикутник . . . . . 32
Заняття 3	Заняття 19
Однакові предмети . . . . . 8	Порівняння . . . . . 34
Заняття 4	Заняття 20
Один — багато . . . . . 9	Попереду — позаду . . . . . 35
Заняття 5	Заняття 21
Високий — низький . . . . . 11	Число 4 . . . . . 37
Заняття 6	Заняття 22
Ліворуч — праворуч . . . . . 13	Квадрат . . . . . 39
Заняття 7	Заняття 23
Круг . . . . . 14	Лічба в межах 4 . . . . . 41
Заняття 8	Заняття 24
Вгорі, знизу, угору, вниз . . . . . 16	На, над, під . . . . . 43
Заняття 9	Заняття 25
Більше, менше, стільки ж . . . . . 18	Більше на один, стільки ж . . . . . 44
Заняття 10	Заняття 26
Порівню . . . . . 20	Куб . . . . . 46
Заняття 11	Заняття 27
Число 1 . . . . . 21	Число 5 . . . . . 48
Заняття 12	Заняття 28
Довгий — короткий . . . . . 22	Лічба в межах 5 . . . . . 49
Заняття 13	Заняття 29
Число 2 . . . . . 24	Товстий — тонкий . . . . . 51
Заняття 14	Заняття 30
Величина. Широкий — вузький . . . . . 25	Спочатку, потім . . . . . 52
Заняття 15	Заняття 31
Куля . . . . . 27	Далеко — близько . . . . . 54
Заняття 16	Заняття 32
Число 3 . . . . . 29	Частини доби . . . . . 55
Конспекти занять до робочого зошита «Інтегровані заняття. Розвиток мовлення. Ознайомлення з природою та навколишнім світом» . . . . .	58
Заняття 1	Заняття 3
Знайомство . . . . . 58	Іграшки . . . . . 62
Заняття 2	Заняття 4
Дитячий садок . . . . . 60	Моя Україна . . . . . 64